Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 300 (2284). 26 ЧОРШАНБА ДЕКАБРЬ 1973 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● Шаҳар—қишлоққа

ЗАМОНАВИЙ БИНОЛАР

«Узколхозпроект» лойиҳалаш институти ижодий устахонасида ҳар йили 200 дан зиёд турли лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда. Институт коллективи республикамизнинг барча шаҳар ва қишлоқларидан олинган буюртмаларни ўз муддатида бажариб беряпти.

Институт лойиҳачи ва архитекторлари томонидан шу кунга қадар биргина пойтахт область қишлоқларига 60 дан ортиқ лойиҳа тайёрлаб берилди. Жумладан, Пискент район Тельман номли колхозда барпо этиладиган барча қулайликларга эга уч қаватли 784 ўқувчига мўлжалланган мактаб лойиҳаси куни кеча буюртмачига топширилди. Шунингдек, «Ўзбекистон» колхозидан 375 ўринли клуб қурилиши учун олинган буюртма— лойиҳа ҳам муддатидан илгари эгасига топширилди.

Бугун

институтда бир йўла ўндан ортиқ лойиҳа буюртмачиларга топширилди. Улар орасида болалар боғчалари, йирик саноат корхоналари, уйсозлик комбинатлари, шунингдек, кўплаб маданий-маиший ва жамоат марказлари лойиҳалари мавжуд.

Янада сифатли лойиҳалар яратиб, Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига муносиб совға тайёрлашга аҳд қилган «Узколхозпроект» лойиҳалаш институтининг 1974 йил тематик плани янада улкан. Лойиҳачи ва архитекторлар қўли билан юбилей йилида 215 дан ортиқ бинолар комплекси лойиҳалари тайёрланади.

Машинасозларнинг катта ғалабаси

Куни-кеча «Ўзбексельмаш» заводининг бош йиғув конвейеридан 25-мингинчи кўрак чувийдиган машина ва 20-мингинчи ерга гербицид сепадиган мослама тушириб олинди. Машинасозларнинг ана шу катта ғалабаси муносабати билан корхонада кўп кишилик митинг ўтказилди.

Митингда сўзга чиққан Киров район партия комитетининг биринчи секретари Г. К. Ҳайдарова, завод директори Д. Г. Шобурхонов корхона партия комитетининг секретари И. И. Моисеев, 5-цех токари, коммунистик меҳнат зарбдори, комсомол аъзоси Ю. И. Сулаймонов, 3-темирчилик цехи коммунистик меҳнат зарбдори Г. Холматов, Октябрь революцияси ордени кавалери П. П. Анохин коллективни катта меҳнат ғалабаси билан муборак этдилар.

— 25 мингинчи кўрак чувийдиган машина ва 20 мингинчи мослама ишлаб чиқарилганлиги корхонамиз коллективининг ҳаётида қувонарли воқеалардан биридир, — дейди ишчи П. П. Анохин. Биз ўзимизнинг меҳнатимиз билан пахтакорлар юмушини енгиллаштиряпмиз, уларга юқори ҳосил етиштириш ва уни йиғиб-териб олишда мадад беряпмиз. Ана шу ишда биринчи цех коллективининг муносиб меҳнати ҳам бор. Бу ерда мосламалар ва кўрак чувийдиган машиналарнинг деталлари тайёрланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва СССР Олий Совети сессиясининг қарорларига жавобан цехимиз коллективи меҳнат вахтасида туриб ишламоқда, беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини муддатидан илгари бажаришга бел боғлаган. Бундан ташқари биз 1974 йилда янада муваффақиятли ишлашимиз учун барча имкониятларни яратмоқдамиз. Кўзланган маррага эришиш учун ҳар бир ишчи ва хизматчининг садоқат ва муҳаббат билан меҳнат қилиши лозим.

Биз 1974 йилни зарбдор йил деб эълон қилдик!.

Уз навбатида мен Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейига армуғон сифатида беш йиллик шахсий топшириқларимни юбилей кунигача бажаришга аҳд қилдим ва барча ҳамкасбларимни ана шундай меҳнат қилишга чақираман.

«Ўзбексельмаш» заводининг ишчилари инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ана шу йиғилишда қарор қабул қилдилар. Унда корхона коллективининг катта меҳнат зафарига эришганлиги фахрланиш туйғуси билан қайд этиб ўтилади. Машинасозлар 1974 ва 1975 йилларда ҳам янада ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилишга аҳд қилдилар.

1974 йил учун муқобил планлар якдиллик билан қабул қилинди. Унда 8100 та пахта сеялкалари, уч мингта кўрак чувадиган машиналар, икки мингта электроприводлар, мингта подбор терадиган машина 8100 та гербицид сепадиган мосламалар, 1260 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ва 460 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришлари айтиб ўтилади.

1974 йил зарбдордир. Машинасозларнинг шиори ана шундай.

БУГУН РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДА

● Тошкент—жаҳонга

ЎЗБЕКИСТОНГА ҚИЗИҚИШ

Бугун

Республика китоб савдоси бошқармасининг китоб-почта бўлими чет мамлакатлардан 1974 йил учун буюртма ола бошлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ Болгария, Венгрия, Чехословакия, Польша, Руминия мамлакатларидан бир талай буюртмалар олинди.

Китоб савдоси ходимлари чет эллик буюртмачиларга биринчи навбатда 35 минг сўмлик маҳсулот юборадилар.

Почта бўлими ходимлари 1973 йил топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Совет Иттифоқининг турли шаҳарларига ва чет мамлакатларга ҳаммаси бўлиб 172 минг 300 сўмлик китоб етказиб берилди.

Зарбдор йил зарбдорларча якунланмоқда

Янги йилга саноқли кунлар қолди. Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида катта ютуқларни қўлга киритиб, 1973 йилни ўзларининг ҳайрли ишлари билан кузатмоқдалар.

Шу йилнинг 12 декабрида беш йилликнинг уч йиллик топшириғи, 21 декабрда эса маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюм турларини ишлаб чиқариш бўйича 1973 йил халқ хўжалик плани адо этилди. Шаҳар меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва СССР Олий Совети еттинчи сессияси қарорларидан илҳомланиб Пленумда ва сессияда белгиланган улуғвор вазифаларни бажариш иштиёқидадирлар. Партиямиз Марказий Комитети ва СССР Олий Совети сессияси қарорларини улар ўзларининг жанговар иш программалари сифатида қабул қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика пойтахтидаги саноат корхоналарининг коллективларига, барча меҳнаткашларига шаҳар меҳнаткашларининг катта меҳнат ғалабаси— тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили ва уч йили планларини, юксак социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарганликлари билан йўллаган самимий табрик сўзлари ҳар бир ҳамшаҳримиз қалбига бир олам қувонч олиб келди.

Шу кунларда Ўзбекистон пойтахтининг меҳнат коллективлари 1974 йил учун муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларни зиммаларига олмоқдалар, улар янги йилнинг дастлабки кунидан бошлабоқ ишлаб чиқаришнинг юксак меъёрда бўлишига эришишга, республикамизнинг олтин юбилейини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлашга интилмоқдалар.

Беш йилликнинг учинчи йили зарбдор вахтаси қандай якунланди! Янги йилдаги режаларингиз қандай!

Корхона ва ташкилотлар коллективлари ўртасидаги бизнинг бугунги йўқламамиз ана шу саволларга жавоб беради.

Ютуқларни мустаҳкамлаб

Н. НУРМУҲАМЕДОВ,
Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикасининг директори

Корхонамиз меҳнаткашлари 9-беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида социалистик мусобақани ҳар тарафлама авж олдириб, ишлаб чиқаришда қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Коллективимиз аъзолари маҳсулот тайёрлаш ва реализация қилиш бўйича йиллик топшириқни 18 декабрда адо этдилар. Зафарларни янада мустаҳкамлашга интилаётган ишчиларимиз

Бугун

яна бир катта муваффақиятга эришдилар. Уларнинг йиллик планга қўшимча ишлаб чиқарган ва реализация қилган буюмлари юз минг сўмликдан ошиб кетди. Хўжалик йилининг қолган кунлари ичида бу рақам 200 минг сўмга етади.

Фабрикамиз коллективи маҳсулот сифатини яхшилашга диққатини қаратмоқда. Икки хил маҳсулотимизга Давлат «Сифат белгиси»нинг берилиши ишчиларимизни янги меҳнат ютуқларига илҳомлантириб юборди.

Корхонамизда беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ташаббускорлари — тўқимачилар — Л. Казанцева ва Е. Губиналарнинг издошлари кўплаб топилади. Ф. Саидова, Л. Пятигорская, И. Мажидова, А. Муллақандов, М. Раҳматова, Б. Абдушукурова сингари зарбдорларимиз шахсий беш йиллик планларини бажариб, шу кунларда 1976 йил ҳисобига истеъмол буюмлари тайёрламоқдалар.

КПСС Марказий Комитети декабрь (1973 йил) Пленуми ва СССР Олий Советининг VII сессияси қарорларидан руҳланган корхонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари шу кунларда республикамизнинг олтин юбилейи шарафига меҳнат вахтасини авж олдирмоқдалар.

Биз 1974 йил учун муқобил план қабул қилдик. Келгуси йилда ҳам кўплаб буюмларнинг янги моделларини ўзлаштириш ҳамда уларни кўплаб ишлаб чиқаришга ҳаракат қиламиз. Шу йилнинг ўзида моделчиларимиз 20 хил янги маҳсулот турларини ишлаб чиқдилар. Ана шунинг ўзи корхонамиз коллективининг аҳоли эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда ишлаётганликларидан дарак бериб турибди.

Метросозлар зафари

Коллективимиз Ўзбекистон кўчаси «Халқлар дўстлиги» номли бекат қурилишида меҳнат қилаяпти. Июль ойида «Пахтакор» станцияси томон чап туннель бўйлаб лаҳим қазишни бошлаган эдик. Ҳозир бу 80 метрга яқинлаб қолди. Ўнг туннелга механик щитни монтаж қилишни Григорий Сабодур билан Иван Шило бошлиқ монтажчиларга топширган эдик. Бу коллективлари бир ҳафта олдин монтажлаш ишларини тугаллаб, куни-кеча лаҳим қазишни ҳам бошлашди. Лаҳимчилар янги йилни 30 метр туннель қазиш билан кутиб олишмоқчи.

Анатолий Проселов бошлиқ лаҳимчилар бригадаси чап туннелда лаҳим қазиш ишларини уч сменада бажармоқда. Ўта юмшоқ тупроқда лаҳим қазиш анча қийин. Шунинг учун бир сменада 0,75 метр туннель очиш белгиланган. Аммо бригаданинг Николай Козин. Петр Сенчилин каби звено лаҳимчилари 1 метрдан ошириб туннель очишмоқда. Улар йиллик планни аллақачон бажариб қўйишди,

Шу кунларда бизда қизғин дамлар бошланган. Яқинда Ўзбекистон кўчасининг бир қисми станция қурилишига қўшилди. Бу станция қурилишини яна ҳам жадаллаштиришга имкон берди. Бекат бунёд этиладиган жойда эрта тонгдан то тунгача экскаваторлар ҳайқирмоқда. Мадрид Зарифов ва Виктор Ситников бошлиқ экскаваторчи бригадалари котлован қазимоқда. Улар ҳар сменада 600 кубометрдан тупроқ қазишмоқда.

Бугун

участкамиз коллективи йиллик планни бажарди. Метросозлар ўз меҳнат календарларида янги йилни кутиб олишди.

Н. МУҲИДДИНОВ,
«Главтоннельметрострой» 2-туннель отряди 5-участкасининг смена инженери.

КПСС аъзоси, коммунистик меҳнат зарбдори Владимир Петров Тошкент тепловоз депоси пассажирлар ташиш хизматининг моҳир машинистларидан бири. Транспортда кўп йиллардан буён баракали меҳнат қилиб, миллионлаб километр йўл босган бу темирйўлчи янги йилни меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб олмоқда.

СУРАТДА: В. Петров.

ШАҲАРЧА КЕНГАЙМОҚДА

«Главташкентстрой»га қарашли 3-трест бунёдкорлари Сергели йўлдош шаҳарчасининг «Марказ-2» кварталида 140 ўринли болалар боғчасини муддатидан илгари қуриб, фойдаланишга топширдилар.

Шаҳарча қурилишларида актив қатнашаётган 13-кўприксозлар отряди, Сергели темир-бетон буюмлари заводи ва механизация бошқармаси бунёдкорлари ҳам шаҳарча аҳолиси учун янги йил совғалари тайёрлашди. Йиллик планни муддатидан илгари бажарган бу коллектив қурувчилари бунёд этган 70 дан ортиқ 2 хонали уйларга янги йилда онлалар кўчиб киришади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ва давлатга сотишни кўпайтириш ва 1973 — 1974 йилги қишловни муваффақиятли ўтказишда чорвачилик ходимларининг социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

▲ СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний биродарлашган шаҳарларнинг VIII Жаҳон конгрессига табрик юборди.

▲ Тошкентга Монголия Халқ Республикасининг ҳукумат ва давлат муассасалари ходимларидан бир группаси келди.

25 декабрда меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров қабул қилди.

МХРлик меҳмонлар Ўзбекистонда бир неча кун бўлишади.

▲ 25 декабрда Тошкентда Урта Осиё ва Қозоғистон республикаларининг халқаро мавзуларда ёзувчи журналистларининг семинар-кенгаши тамом бўлди.

Ҳур республикаларнинг бузилмас иттифоқида

ТУРКМАНИСТОН ССР БАЙРОҒИДА ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ОРДЕНИ

АШХОБОД, 25 декабрь. (ТАСС). Бугун Туркманистон пойтахтининг кўчалари, майдонлари, проспектлари қизил байроқлар билан ва тенг ҳуқуқли Совет республикалари қудратли иттифоқини шарафловчи транспарантлар билан яшнаб кетди. Туркманистон диёрида катта, қувончли байрам бўлди. Туркманистон байроғидаги Ленин ордени ёнида Халқлар дўстлиги ордени ҳам порлай бошлади. Туркманистон ССР меҳнаткашларининг ССР Иттифоқини ривожлантириш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатлар дўстлигини ҳамда қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун, Совет давлатини иқтисодий ва маданий жиҳатдан ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун республика ана шу мукофотга сазовор бўлди.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Олий Советининг Совет Армияси офицерлари уйида ўтказилган қўшма тантанали мажлисига Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, СССР Олий Совети ва Туркманистон ССР Олий Советининг депутатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, фан ва маданият арбоблари, Совет Армиясининг жангчилари, жуда кўп меҳмонлар тўпланишди.

Тантанали мажлисни Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. М. Қиличев очди.

Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи ва Туркманистон ССР давлат гимнлари тантанали янграйди.

Фахрий эскорт ҳамроҳлигида марш садолари остида залга Туркманистон ССР байроғи ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг эсдалик байроғи олиб кирилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС Раиси А. Н. Шелепинга сўз берилади.

КПСС Марказий Комитети ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан А. Н. Шелепин тантанали мажлис қатнашчиларини ва улар орқали Туркманистон ССРнинг барча меҳнаткашларини Халқлар дўстлиги ордени билан самимий ва қизғин табриклади ҳамда уларга коммунизм тантанаси йўлидаги курашда янгидан-янги муваффақиятлар, шахсий бахт-саодат ва эсон-омонлик тилади.

А. Н. Шелепин СССР Олий Совети Президиумининг Туркманистон ССРни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб эшиттирди. У тантанали мажлис қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида орденни республика байроғига тақиб қўйди ва Туркманистон меҳнаткашларини юксак мукофот билан яна бир марта самимий табриклайди.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

ПАРВОЗ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ПАРВОЗНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 25 декабрь. (ТАСС). «Союз-13» космик кемасининг парвози ниҳоясига яқинлашиб қолди. Кеча Петр Климук билан Валентин Лебедев астрофизик тадқиқотларни давом эттирдилар. Юлдузларни спектрграфияга олиш ва қуёшни рентген нурларида суратга олиш парвознинг 96, 97 ва 100 айланишлари вақтида ўтказилди.

Космонавтлар бундан ташқари навигация ва медицина-биология экспериментларини ҳам бажардилар. «Левкой» аппаратлари ёрдамида осойишта ҳолатда ва дозаланган жисмоний зўриқишдан кейин бош миясининг қон айланишини тадқиқ қилиш давом эттирилди. Экипаж «Оазис-2» аппаратлари ва бошқа приборлардан фойдаланиб, биологик тадқиқотларни давом эттирди.

Телевизион репортаж вақтида кема командири орбитадаги иш тўғрисида гапириб берди. Бошқарув маркази билан радио алоқа сеансларидан бирида космонавтлар журналистларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

25 декабрь Москва вақти билан соат 6 дан 15 минут ўтганда «Союз-13» космик кемаси экипажининг саккизинчи иш куни бошланди. Бу иш куни соат 20 дан 30 минут ўтгунча давом этади.

Кино ҳаваскорлари конкурси

Тикувчилар маданият саройида кино ҳаваскорлари конкурси ўтказилди. Ҳаммаси бўлиб ҳаваскорларнинг 20 га яқин картинаси кўрилди ва муҳокама қилинди.

Бугун

жюри конкурсда ғолиб чиққан фильмларни эълон қилди. Тўқимачилар маданият саройида яратилган «Вақт», «Эгаллаш» фильмлари биринчи даражали дипломлар билан тақдирланди.

Келгуси йилнинг январь ойида Тошкентда ўтказиладиган республика ҳаваскорлари кўригида намойиш қилиш учун 12 та фильм танлаб олинди.

Эрталабки репортаж

ПАВИЛЬОНДА ФАҚАТ ШИРИНЛИКЛАР

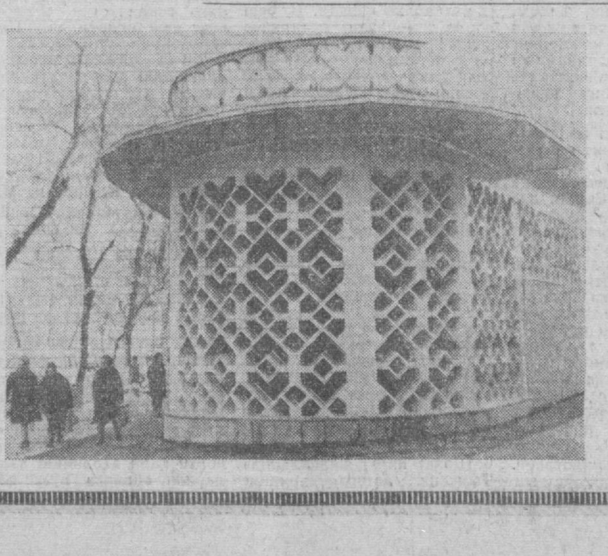

Узоқдан ўтаётган йўловчилар ҳам бу янги қурилишга қизиқиш билан қараб қўйишарди. Бу бино, ниҳоятда оригинал бўлиб, миллий архитектура услубида қурилганлиги билан кўпчиликни мафтун қиларди. Унинг қурилишида мармар, гранит, ойна ва алюминийлар ишлатилди. «Украина» гастрономи ёнида қурилган бу бино ана шу магазинга қарашли бўлиб, бу гастрономнинг энг катта бўлими ҳисобланади.

Унинг ўтмишига назар соламиз. Тошкентликлар Карл Маркс кўчасида жойлашган гастрономнинг эски биносини яхши билишади. Бу ерда ҳамиша харидорлар билан гавжум бўлиб, катта бўлмаган кафетерий бўлими кўпчиликка жуда маъқул бўлганди.

Ер қимирлагандан сўнг магазин «ҳовли тўйини» «Марказ —7» кварталида ўтказиб, янги «Украина» деган номга эга бўлди. Фақат кафетерий бўлимидан ташқари ҳамма бўлим ишга тушди. Ана энди бу бўлим чиройли бинода ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсата бошлайди.

Магазин директорининг ўринбосари М. Ф. Вагапов билан янги қурилиш ҳақида суҳбатлашдик. Унинг проекти республика маданият министрлигининг лойиҳа-смета бюросида ишланган бўлиб, қурилиши эса, ана шу министрликнинг ремонт-қурилиш бошқармаси азаматлари томонидан барпо қилинган.

Бўлимнинг пардозлаш ишлари республика «Гастроном» идорасининг бош инженери Юрий Петрович Харьковский бошчилигидаги қурувчилар томонидан жуда яхши бажарилган.

Сотувчи Татьяна Санникова ва Валентина Овчинниковаларнинг айни вақтда ишлари жуда кўп. Улар бўлимларида ҳамма нарса жой-жойида бўлишлиги учун яна бир бор холодильник ва пештахталардаги молларни кўздан кечиришмоқда.

Савдо залида ораста қилиш ишлари ниҳоясига етказиляпти. Бу ерда хўрандалар учун туриб овқатланиш столлари ўрнатилган бўлиб, унда кофе, сутли коктейл, ҳар хил соклар ва пироженое, бутербродларни тановул қилиш мумкин.

Бугун

эрталаб «Украина» гастрономининг янги павильони биринчи хўрандаларни қабул қилди. Янги йил арафасида «Марказ —7» микрорайони аҳолиси, шунингдек гастроном ёнидаги ТашПИнинг химия факультети студентлари ҳамда кварталда янги бинолар қураётган қурувчилар яхши совға олишди.

А. ХАТАМОВ,
Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Суратларда: павильоннинг ташқи кўриниши ва биринчи харидорлар.

М. Нуриддинов фотолари.

БИЗНИНГ УМУМИЙ БУРЧИМИЗ

Трамвай-троллейбус бошқармаси ва «Ташпассавтотранс» ишлаб чиқариш бошқармаси ходимлари партия хўжалик активи йиғилиши қатнашчиларининг пассажир транспортининг барча ходимларига ва шаҳар аҳолисига

МУРОЖААТИ

Бизнинг социалистик Ватанимиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди томонидан белгилаб берилган халқ хўжалиги вазифаларини бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилини муваффақиятли якунлаётган дала меҳнаткашлари, саноат ва транспорт, фан ва маданият ходимлари кўзга кўринарли ютуқларни қўлга киритишди. 1974 йил эшик қоқаяпти. Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейи сифатида республика тарихига киради. КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорларида қайд қилинганидек, беш йилликни муваффақиятли якунлашда 1974 йил муҳим аҳамият касб этади.

Халқ хўжалиги планларини муваффақиятли бажаришда пассажир транспорти ролини ва аҳамиятини чуқур тушунган ҳолда транспорт муассасаларининг коллективлари ўз зиммаларига қуйидаги оширилган социалистик мажбуриятларни олишди:

1. АВТОТРАНСПОРТ БЎЙИЧА:

Ремонт сифатини ошириш, меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш ҳисобига паркдан фойдаланиш коэффициенти 0,67 га оширилади. Яна қўшимча равишда 3 та маршрут очилади. Ҳаракат мунтазамлилиги 85 процентгача кўтарилади. Йиллик планга қўшимча 3 миллион йўловчи ташиб қўйилади.

2. ТАКСОМОТОР ТРАНСПОРТИ БЎЙИЧА:

Паркдан фойдаланиш коэффициенти 0,810 гача оширилади. Йиллик планга қўшимча 500 минг сўм даромад олинади. Аҳолидан олдиндан ва зудлик билан буюртмалар қабул қилиш кунига 1200 гача етказилади.

3. ЭЛЕКТР ТРАНСПОРТИ БЎЙИЧА:

Қорақамиш массивига қатнайдиган трамвай маршрутининг биринчи навбати ишга туширилади. Электрокабель заводига қатнайдиган троллейбус маршрути очилади. Паркдан фойдаланиш коэффициенти 0,652 га оширилади, ҳаракат мунтазамлиги эса, трамвайлар бўйича 84 процентга, троллейбуслар бўйича 82 процентга етказилади, ва шу асосда йиллик планга қўшимча 1,2 миллион йўловчи ўз манзилига элтиб қўйилади.

Мана шу мажбуриятларни бажаришда 3 ва 5-автобус паркларининг, 1-троллейбус депосининг коллективлари мусобақага карвонбошлик қилишмоқда. 2-автокомбинат ва 5-таксомотор парки меҳнатчилари 1973 йил давлат планини муддатидан олдин ошириб бажардилар.

Аммо шуни айтиш керакки, фақат иқтисодий кўрсаткичлар эмас, балки йўловчиларга хизмат қилиш маданиятининг даражаси ҳам муҳим аҳамиятга эга. Йўловчиларнинг кайфияти ва соғлиғи, меҳнат унумдорлиги кўп жиҳатдан хизмат кўрсатиш маданиятига боғлиқ. Тошкент автопарклари ҳайдовчилари Мансуров, Каримжонов ва Петровларнинг техникадан яхши фойдаланиш ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш ҳақидаги ташаббуси минглаб шофёрлар томонидан қўллаб-қувватланди. Бу ташаббусни қўллаб-қувватлаш шаҳар пассажир транспорти ходимларининг бурчи ҳисобланади.

Ўртоқ ҳайдовчилар! Хизмат кўрсатиш маданиятининг яхшиланиши кўп жиҳатдан сизларга боғлиқ. Шаҳримизда пассажирлар ташиш ишини тубдан яхшилаш учун ҳар бир ҳайдовчи ўз билими, ҳаракати ва куч-ғайратини шу ишга сафарбар этмоғи лозим.

Линияга чиқишдан олдин машина, вагонларни техник қаровдан ўтказинг. Уларнинг санитария аҳволини, радио установкаларнинг ишлашини, маршрут кўрсаткичларининг бор-йўқлигини текшириб кўринг. Транспортлар кўрсатилган муддатда паркдан чиқиши лозим. Бу эса, ҳаракат графигини бажариш ва меҳнат унумдорлигини таъминлашнинг муҳим шартидир. Маршрут бўйлаб ҳаракат қилишда диспетчер кўрсатмаларига, жадвалга, ҳаракат интервалига қатъий риоя қилинг. Микрофон орқали транспортдан фойдаланиш ҳамда ҳақ тўлаш қоидаларини йўловчиларга тушунтиринг.

Ремонт ишлари билан шуғулланувчи ўртоқлар! Машиналарнинг маршрутларда яхши хизмат қилиши, линияга ўз вақтида чиқиши кўп жиҳатдан уларнинг сифатли ремонтига боғлиқ. Шуни эсдан чиқарманги, йўловчиларга нормал хизмат қилиш учун маршрутларда планда кўрсатилган миқдорда транспортлар хизмат қилиши керак.

Шаҳар транспортининг инженер-техник ходимлари! Пассажирларга хизмат қилиш ва уларни ташишни ташкил этишнинг илғор методларини жорий этинг. Транспортни бошқаришнинг барча звенолари аниқ ишлашини таъминлашга эришинг. Ишлаб чиқариш назарияси ва иқтисод практикасини чуқур эгалланг. Ишни ташкил этиш ва раҳбарликнинг форма ҳамда методларини такомиллаштиринг.

Ўртоқ энергетиклар! Контакт тармоқларининг яхши аҳволда бўлиши, транспорт ҳаракати мунтазамлигини таъминловчи омил эканлигини эсда тутинг. Ремонт ишларини ўз вақтида ва сифатли қилиб ўтказинг. Линияда юз берган аварияларни ремонт қилишга кетадиган вақтни тежанг.

Ҳаракат хизмати ходимлари! Ҳаракат графигига риоя қилишни ва транспорт воситаларидан унумли фойдаланишни қаттиқ назорат қилиш сизнинг асосий вазифангиз ҳисобланади. Ҳаракат жадвалида кўрсатилган барча рейслар сўзсиз бажарилишини таъминлашга эришинг. Йўловчиларга хизмат қилишнинг илғор методларини дадил тадбиқ қилинг. Комсомол-ёшлар Коммунистик меҳнат бригадаларининг тажрибаларини кенг қўлланг.

Транспортнинг нормал иши кўп жиҳатдан йўлларнинг аҳволига боғлиқ. Биз шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси ходимларига шундай мурожаат қиламиз: Йўлларни тиклаш ва ремонт қилиш ишларининг тезда бажарилишини таъминланг. Йўлларни фойдаланишга яроқли бўлган ҳолда сақланг. Бунга, айниқса, қиш шароитида алоҳида эътибор беринг.

Ҳурматли йўловчилар! Шаҳар транспорт муассасаларида 15 мингдан ортиқ ишчи-хизматчи сизларга хизмат қилмоқда. Шаҳар транспортидан кунига 1,8 миллион йўловчи фойдаланади. Транспорт ходимлари айрим қийинчиликларга қарамасдан, бутун кучларини аҳолига хизмат қилишни яхшилашга қаратмоқдалар.

Сиз ҳам, ҳурматли йўловчилар, ўз навбатида, пассажир транспортидан фойдаланиш қоидаларига қатъий риоя қилинг. Салонга навбат билан чиқишни йўлга қўйинг. Болали йўловчиларни ва инвалидларни биринчи навбатда салонга чиқаринг. Йўл кирани ўз вақтида тўланг. Шаҳар транспортидан фойдаланиш қоидаларини бузувчиларга, билетсиз юрувчиларга, транспортдан ўз шахсий манфаатлари йўлида фойдаланувчи шахсларга нисбатан муросасиз бўлинг. Шаҳар транспорти хизматини яхшилашни ҳурмат қилинг — бекатларда ва транспорт салонларида тозаликка ва тартибга риоя қилинг, ўзаро ҳушмуомала бўлинг. Пассажир транспорти хизматини яхшилаш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларингизни шаҳар транспорт ташкилотларига ёзиб юборинг.

Шаҳар пассажир транспортининг барча ходимларига мурожаат қилар эканмиз, биз беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришга. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллик олтин тўйини муносиб тўёналар билан кутиб олишга чақирамиз.

(Мурожаат 1973 йил, 15 декабрда пассажир транспорти ходимларининг партия-хўжалик активи йиғилишида қабул қилинган).

● КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

КОЛЛЕКТИВ—ҚУШ ҚАНОТИНГ

Қосимжон биринчи бор темирчилик цехига кириб келар экан, бу ердаги меҳнат жараёнини кўриб ҳайрон бўлиб қолганини ҳамон эслаб юради. Сандонга келиб урилаётган автомат болғаларнинг тарақ-туруқи, гуриллаб ёниб турган металл қизитувчи печларнинг шовқини бир зум ҳаяжонга солганди.

— Қани, келавер шоввоз, ота-бола бўлиб ёнма-ён ишлашнинг завқига нима етсин, — пешвоз чиқди унга Ҳамид ака Усмонов.

Эрталаб цех бошлиғи, сизга бир шогирд келади, деб огоҳлантириб қўйганди. Ўнинчи синфни битириб, заводда ишлашга аҳд қилганинг жуда яхши бўлибди. Ҳозир кўпгина ёшлар ўз ҳаётини шундай бошлашаяпти. Ҳунар-ҳунарнинг тагги зар, ўғлим!

Темирчилик касби дастлаб Қосимжонга жуда мураккаб туюлди. Ҳақиқатан ҳам, кучли зарб билан сандонга келиб урилаётган автомат болғанинг меъёрини аниқ олиш осон эмасди. Шунинг учун ҳам, устози касб сирларини унга қунт билан ўргатишга киришди.

— Мана бу чигит экиш агрегатининг бириктирувчи халқаси, бўйи ҳам, эни ҳам аниқ катталикда — 170x170 миллиметр бўлиши керак. Бунинг учун деталга зарбани ўз тобида берилмаса, бир томонга қийшайиб қолиши ёки дарз кетиши мумкин. Қани, сен ҳам бирини ясаб берчи?!

Қосимжон махсус қисқич билан печдан олган детални сандонга қўйиб, унга биринчи зарба беришдаёқ бракка чиқарди. Ҳамид ака шогирдини хижолатдан қутқарди.

— Бу ҳеч гап эмас, ўғлим, сен қисқични ўнг қўлингда эмас, чап қўлингда ушла. Шундай қилсанг, сандондаги детални қаддингни тик тутиб турсанг ҳам бемалол кўра оласан. Бироқ зарба беришда ҳеч иккиланма. Ўз ишингни пухта ўрганиб олганингдан кейин, бемалол «аъло» сифатли маҳсулот берaверасан.

Яхши сўз — дил озиғи, деб бежиз айтишмайди. Устозининг илиқ муомаласидан Қосимжоннинг юзига табассум югурди. Ниҳоят, шогирдлик даври ҳам ортда қолди. Устози уни биринчи бор мустақил ишлашга узатар экан, шундай деди: — Касбингни сев, ука. Ҳунар-кишин кўрки.

Қосимжон тиришқоқлиги туфайли тез орада коллективга танила борди. Кўп ўтмай, цехда бошланган ўзаро социалистик мусобақа ғолиби бўлиб, корхона фахрий ёрлиғини олишга муяссар бўлди. Шунда цех бошлиғи Александр Близнецов унга шундай деди:

— Балли, азамат, комсомол ана шундай бўлиши керак.

Қосимжон ишдаги муваффақиятларидан мамнун эди. Шунинг учун ҳам, у ҳар куни цехга кириб келар экан, аввало ўзи ишлайдиган темирчилик дастгоҳини текшириб кўрар, кун бўйи қиладиган иш режасини ўзича тузиб оларди. Негаки, у ясайдиган машина деталларини тайёрлаш цехда ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Мана, у печдан юқори ҳароратда қизитилган металлни олиб, унга ишлов беришга киришди. Икки юз от кучи билан сандонга келиб урилаётган автомат болғанинг меъёрини аниқ олиш билан, болға келиб урилгунча детални у ёнидан бу ёнига чаққон ағдариб турибди. Тез ҳаракат ва юқори ҳарорат таъсиридан юзларида мунчоқ-мунчоқ тер кўринди. Шу тариқа ўттизинчи детални қўлидан чиқарган ҳам эдики, уни чақириб қолишди. Қосимжон цех бошлиғининг хонасига кириб келганда, у ерда ўтирганлар ёшгина бир йигитчага дакки беришарди.

— Цехга келганингга икки ой бўлмасдан, ишдан сурункасига бир ҳафта прогул қилсанг-а, — койиниб сўзларди цех бошлиғи Близнецов, — ишлашни хоҳламасанг, ариза ёзиб, бўшаб кетишинг мумкин, лекин коллективга доғ туширишингга йўл қўйиб бўлмайди.

Евгений Ильюхин бошини қуйи солиб ўтирар, афтидан, қалбида тугён ураётган сабабни ҳали ҳеч ким тушуниб етмаётганидан таажжубланарди.

— Мумкин бўлса, мен Евгений билан бир суҳбатлашиб кўрсам, — деди Қосимжон, — иккимиз деярли тенгқур эканмиз, балки бир-биримизни тўғри тушуна олармиз.

Ҳамкасблари Қосимжоннинг таклифига рози бўлишди.

Евгений Қосимжонга ўз қалбини очиб солди. Маълум бўлишича, у темирчилик дастгоҳида ишлашни ёқтирар экан-у, аммо мастер уни пресслаш дастгоҳига ишга қўяётганидан ранжиб юрган экан.

Мана, Евгений Қосимжон билан ёнма-ён дастгоҳда меҳнат қилаяпти. Юзидаги табассумидан ўз ишидан кўнгли тўқлиги сезилиб турибди. Ҳа, бошқалар қалбига тўғри йўл топиб, уларни яхшиликка ундаш қувонч бахш этар экан кишига.

* * *

Коммунистик меҳнат зарбдори Қосимжон Муродовни завод коммунистлари ўз сафларига қабул қилишди. Кейин унга ишонч билдиришиб, цех бошланғич партия ташкилоти секретарлигига тавсия этишди. Эндиликда, Қосимжон аканинг асосий мақсадларидан бири коллективнинг оғирини енгил қилиб, уларнинг қувончларига қувонч қўшишдан иборат бўлиб қолди. Ҳалол меҳнат тарбияси билан вояга етган кишининг кўзи ўткир ва фикри равшан бўларкан. Бир куни цех бошлиғи Қосимжон акани ёнига чақириб, шундай деди:

— Қосимжон, кўриб турибсанки, цехимиз машинанинг вентиляция қисми куракчаларини тайёрлашда анча оқсаб қолаяпти. Натижада, «ОВХ-14» машинасини йиғиш жараёни чўзилиб кетаяпти. Бунинг учун бирор мослама ясаб бўлмасмикин?

Қосимжон ака ҳам бу ҳақда ўйлаб юрганди. Ўша кезларда у шогирди Бегали Исроилов билан алламаҳалгача цехда қолиб кетиб, ниҳоят куракчалар тайёрлайдиган ярим автомат мосламани ясашди. Бу усул билан куракчалар тайёрлаш жараёни деярли тўрт марта тезлаштирилди. Ихтирочиларнинг иккиси ҳам мукофотланди. Ҳатто, Қосимжон аканинг сурати корхона «Ҳурмат тахта»сига қўйилди. Яратувчиликнинг улуғвор гаштини тотиб кўрган Қосимжон ака яна изланишда давом этди. У кейинчалик машинанинг асосий корпус қисмини бирлаштирувчи халқаларнинг стандартлигини таъминлайдиган усулни ўйлаб топди. Бу эса, йиғувчи слесарларнинг меҳнатини осонлаштириб, уларнинг қимматли вақтларини тежаб қолиш имконини туғдирди.

Интилганга толе ёр, деб бежиз айтишмас экан. Яқин-яқинларда ҳам цехда ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик машиналари ремонти учун асбоб-ускуналарнинг анча қисми бракка чиқарди. Қосимжон ака таклифи билан бундай асбоб-ускуналар ишлаб чиқариш процесси қайтадан ташкил қилинди ва бракка бутунлай барҳам берилди. Бу эса, корхонага бир йилда 4 минг сўмдан зиёд фойда келтирар экан.

Цехда биринчи бўлиб беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажариш ташаббуси билан чиққан коммунист Қосимжон ака Муродов коллектив муваффақиятлари нинг асосий гарови — меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва ишчиларнинг сиёсий-иқтисодий билимларини мунтазам ошириб борилишида, деб билади. Айниқса, Қосимжон аканинг ёш ишчи Николай Ким қалбига тўғри йўл топиб, уни тарбиялаганлиги кўпчиликда ижобий таассурот қолдирди.

Николай Кимнинг қизиқ бир одати бор эди. У кўнглига хуш келса ишлар, бўлмаса, цехда вақтини бекорга ўтказиб юраберарди. Бундай масъулиятсизлик ёш ишчи фаолиятида бегамлик, қатъиятсизлик каби салбий хусусиятларни келтириб чиқариши аниқ эди. Қосимжон ака унга насиҳат қилиб, шундай деди:

— Олдинда улуғ мақсадларинг бор экан, меҳнатга ихлос қўй, уни эъзозла. Коллектив юзини ерга қаратган киши ҳеч қачон муродига ета олмайди. Коллективинг, қуш қанотинг, укажон!

Ҳозирда Николай Ким ташаббускор ишчи, цех комсомол ташкилотининг секретари. Цехда ўн уч йиллик меҳнат фаолияти давомида Қосимжон ака Муродов кўплаб шогирдлар етиштирди. Шулардан Маҳсуд Исмоилов, Иван Тарасенко каби шогирдлари «аъло» сифатга маҳсулот беришда ном чиқаришди. Шогирдларининг бундай муваффақиятларидан у ниҳоятда мамнун. Қосимжон аканинг коллективига бўлган эътиқоди ана шундай мустаҳкам.

К. НИШОНОВ,
«Ташхимсельмаш» заводи ишчиси.

10-автомобиль ремонти заводининг меҳнат аҳли 9-беш йиллик топшириқларини шараф билан бажариб, буюртмаларни сифатли тайёрламоқда. Корхона ишчилари ўртасида мунтазам равишда смена-ойлик топшириқларини 1,5 баробар бажараётган ишчилар сони ой сайин ортиб бормоқда. Сиз мана бу суратда корхона механика цехининг илғор токари коммунистик меҳнат зарбдори Ольга Тютькованн ёш шогирди Тамара Исаевага (ўнгда) иш ўргатаётган пайтда кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

„Тошкент оқшоми"да босилгандан кейин

„БОҚИБЕҒАМ КОМЕНДАНТЛАР"

Газетанинг 19 ноябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали материалда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти ётоқхоналарида студентларга яхши шароит яратиб берилмагани танқид қилинган эди.

Институт проректори С. Морозовнинг редакцияга йўллаган жавобида кўрсатилишича, мақола студентлар шаҳарчасидаги барча комендантларнинг ишлаб чиқариш кенгашида ва очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинган.

Мақолада келтирилган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан чора кўрилди. Барча ётоқхоналарнинг дераза-эшиклари тартибга келтирилди, хоналар, биноларнинг томлари, қозонхона ремонтдан чиқарилди. Олти минг сўмлик санитария-техника жиҳозлари келтирилди, радиаторлар ўзгартирилиб, канализация тармоқлари тартибга солинди. Янги йилдан бошлаб қаттиқ инвентарлар ҳам ўзгартирила бошланади.

САМАРАЛИ ИЗЛАНИШ

Тикувчилик цехининг Б. Шварц бошчилик қилаётган чеварлари меҳнат беллашувида актив иштирок этиб, корхонада пешқадамлик қилаяпти. Цех коллективи ноябрь ойининг бошларидаёқ йиллик план топшириғини бажарган эди. Мана бир ойдирки, улар келгуси йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпти.

Бу ерда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин тўйини муносиб совғалар билан кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақа қизғин тус олдириляпти.

Корхонада вақтдан ўзиб ишлаётган участкалар коллективларининг ғайрат кўрсатиб ишлашлари туфайли ойлик ва квартал планлари мунтазам ошиғи билан бажарилмоқда...

1-ишлаб чиқариш корхонаси асосан «Узторгодежда», «Узбекбирлашув», «Узсанмедснаб», «Узглавгалантерея» каби қатор йирик савдо ташкилотлари буюртмаларини бажарди. Меҳнатчилар шу кунгача 2 миллион 700 минг сўмликдан ортиқ кийим-кечак, трикотаж моллари ва бошқа кенг истеъмол буюмлари тайёрлаб, савдо шоҳобчаларига юбордилар. Ўтган даврда маҳсулот реализация қилиш, меҳнат унумдорлиги топшириқлари анча ошиғи билан адо этилди.

11 ойда ишлаб чиқариш ҳажмининг қарийб 15 процентга ўсганлиги коллективнинг техника воситалари ва ишчи вақтидан баракали фойдаланаётганлиги натижасидир. Меҳнат беллашуви яхши йўлга қўйилганлиги бундай ютуқларнинг асосий омили бўлиб хизмат қилаяпти.

Шу кунларда корхонада республикамиз донгдор тўқувчиларининг беш йиллик шахсий план топшириқларини белгиланганидан олдин бажаришга қаратилган ватанпарварлик ташаббуси асосида иш кўраётганларни кўплаб учратиш мумкин. Мастура Абдуллаева, Валентина Орехова, Розия Иброҳимова, Александра Павлюк каби меҳнат пешқадамлари қўлга киритаётган ютуқлари ўз ҳамкасбларини қувонтирмоқда. Вақтдан ўзган ҳолда ишлаётган бу илғор чеварлар ҳозирги вақтда 1976 йилнинг апрель-май ойлари ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараяпти. 330 ишчи ўз шахсий беш йиллик топшириқларини республикамиз шонли юбилейигача бажариш учун қизғин кураш олиб бораяпти.

Маҳсулот реализация бўйича йиллик планни муддатидан бир ой олдин адо этамиз! Ана шу шиор асосида иш кўраётган ишчилар топшириқни бажариш арафасида турибдилар. Яна 93 минг сўмлик халқ истеъмол буюмлари тайёрланса, бас.

Т. НАЖМИЙ,
жамоатчи мухбир.

● **Ихтиролар, янгиликлар**

Ноёб плёнка

В. В. Куйбишев номли Қозон кимё заводи голография учун махсус фотоплёнка ишлаб чиқара бошлади. Бундай плёнкани ишлаб чиқариш технологияси «Казниитехфотопроект» институтида тайёрланди.

Плёнка санъат, илм-фан ва техникада кенг кўламда қўлланилади. Ҳажмли кино ва рангли кинода, телевидениеда улардан фойдаланиш кўзда тутилмоқда. Голографик микрофильм олиш одатдаги нуқтадек келадиган саҳнага беш минг ишорадан ошадиган маълумот сиғдиришга имкон беради. Товуш голографияси акустик тебранишларни кўзга кўринадиган қилади. Бу нарса ундан амалий фойдаланишда катта-катта имкониятлар очиб беради. Масалан, медицинада товуш голографиясидан фойдаланиш туфайли ички касалликларга эртароқ диагноз қўйиш мумкин.

(ТАСС мухбири).
Қозон.

Унумли нав

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтида чиқарилган арпа нави «Узбекский орошаемий» («Ўзбекистон суғориладиган арпа нави») деб аталган. Ҳозир Ўзбекистон хўжаликларида маҳаллий унумли арпа нави тарқалган. Бу нав асосан лалми ерларда ўстирилади ва у яхши ҳосил беради. Суғориладиган ерларда эса унинг бошоғи ётиб қолади ва дон, кўкмак кам чиқарилади.

Янги нав арпа агротехниканинг юксак талабларига тўла мос бўлиб, лалми ерларда экишга ҳам, беда билан аралаш қилиб экишга ҳам мўлжалланади. Республикада ҳар йили 150—160 минг гектар ерга беда экилмоқда. Суғориладиган гектардан кўпроқ маҳсулот олиш учун бедага бошқа экинлар ҳам аралаш қилиб экилмоқда. Тез орада уларнинг ўрнини «ўғитни хуш кўрувчи» тез пишар янги нав эгаллайди.

Олимлар ва синовчиларнинг фикрига кўра, янги навнинг истиқболи катта. Ҳозир бу нав давлат синовидан ўтмоқда. У соф ҳолда экилса гектар бошига 40 центнер дон беради.

(ЎзТАГ).

„Иж"—пухта марка

Ижевск машинасозлик заводи мотоциклларининг учта моделига Давлат «Сифат белгиси» берилди.

Бу воқеа корхонада биринчи «ИЖ-1» экспериментал машиналар яратилганлигининг 45 йиллигига тўғри келди. Соатига 120 километрга қадар тезликда юра оладиган замонавий «ИЖ» «Юпитер-3», «ИЖ Планета-3» машиналарини ясашга олиб келган йўл шундан бошланганди.

Мамлакат беш йилликнинг учинчи йилида Ижевск машинасозларидан 240 мингдан ортиқ машина олади.

(ТАСС мухбири).
Ижевск.

Қ. П. ДУДИН
Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари

ТРАНСПОРТНИНГ МУҲИМ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1973 йилги планларни муддатидан илгари бажариш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорини ўзларининг жанговар иш программалари сифатида қабул қилган ва партиянинг чақириғига амалий иш билан жавоб бериб, беш йилликнинг учинчи йилини зарбдор ишлар бажариладиган йил сифатида якунлашга аҳд қилган Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг резервларини оммавий равишда қидиришга қўшилдилар.

Шаҳримиз корхоналарида беш йиллик топшириқларини ортиғи билан адо этишга қаратилган муқобил план-мажбуриятларни коллективлар томонидан қабул этилиши практикаси кенг қулоч ёймоқда.

Ижодий изланиш зафар билан якунланди. 12 декабрда пойтахт индустрияси саноат маҳсулотини реализация қилиш ва кўпчилик энг муҳим буюмларни ишлаб чиқариш бўйича беш йилликнинг уч йили планини адо этди. 21 декабрда шаҳар меҳнаткашлари беш йиллик учинчи йили планини бажардилар. Мамлакатимиз халқ хўжалиги 1971 — 1973 йиллар планига қўшимча 142 миллион сўмлик саноат маҳсулоти олади.

Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича социалистик мусобақанинг ташаббускорлари — тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчилари Лидия Казанцева ва Евгения Губина, шунингдек, уларнинг 500 дан зиёд издошлари шахсий беш йиллик планларини бажардилар. Ҳозирги пайтда 50 мингдан ортиқ киши 1974 ва 1975 йилларнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилмоқда. Авиация заводининг фрезерчиси Альбина Девятова, 159-қурилиш тресги 13-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Тўлқин Самиғовлар ҳам зиммага қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш ташаббусини кўтаришган.

Бу йил саноат маҳсулот ҳажми 1972 йил билан солиштирганда пландаги 8,3 ўрнига 10,2 процентга, меҳнат унумдорлиги эса пландаги 4,5 ўрнига 7,4 процентга ошди.

Саноат, қурилиш ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида қўлга киритилган ютуқларда шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиш системасининг асосий звеноларидан бири бўлган транспорт ходимларининг ҳам маълум бир улуши бор.

Транспорт ишининг аниқ ва меъёрида ташкил этилиши маълум даражада ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, шаҳар суръати, меҳнаткашларнинг бўш вақтларини тежаб қолиш, уларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини қондиришга моликлик қилади.

Шаҳар транспорти ходимлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг шаҳар аҳолисига КПСС XXIV съезди қарорлари асосида пассажир транспорти хизмати кўрсатишни яхшилаш юзасидан берган кўрсатмаларини бажариш борасида бир қанча ишларни амалга оширдилар. Шаҳарда 38 километр трамвай ва 80 километр троллейбус линиялари қурилди. Янги уй-жой массивлари — Юнусобод ва Шимол-Шарқ массивида трамвай линиялари, Сергели, Дўмбробод, Горький майдонларида троллейбус линиялари фойдаланишга топширилди.

25 та янги автобус, 7 та трамвай ва 3 та троллейбус маршрутлари, 26 такси турадиган жойлари очилди. Экспресс маршрутли автобуслар қатнови тараққий этиб бораяпти.

Ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш, янги техникани жорий этиш, шаҳар транспорти ишини диспетчерлик бошқаришини такомиллаштириш бўйича бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Янги энергоподстанциялар жорий этилди, 3-таксомотор паркида машиналар ремонти бўйича ишлаб чиқариш корпуси, 5-автопаркда профилакторий ишга тушди, 2-троллейбус парки, 2-трамвай депоси реконструкция қилинди. Мана шуларнинг ҳаммаси шаҳримизнинг бир қатор йирик районларида транспорт хизматини яхшилаш имконини берди.

Тўққизинчи беш йилликда Тошкент метрополитени қурилишига старт берилди. Шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети бу қурилиш партия ва ҳукуматимизнинг аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлигининг ҳаётдаги инъикоси эканлигини назарда тутиб, унга катта эътибор бермоқдалар. Ҳозирги пайтда 4 километрдан зиёд туннеллар қурилди, учта станция қурилиши тўла суръатда кетаяпти. Бу станцияларда умумий қурилиш ишлари республика юбилейига қадар ниҳоясига етказилади.

Транспорт ташкилотларини бошқаришни такомиллаштириш бўйича ҳам маълум ишлар амалга оширилди. Тошкент шаҳар пассажир транспорти бошқармаси ташкил этилди. Бу бошқарма барча автобус ва таксомотор парклари ишига раҳбарлик қилади. Бу бошқарма томонидан ҳозирнинг ўзидаёқ ҳаракат графикларини такомиллаштириш, диспетчерлик пунктлари тармоғини ривожлантириш, ҳаракат бўйича телефон алоқаси назоратини қўллаш бўйича бир қатор тадбирлар бажарилаяпти.

Аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш бўйича ҳам бир мунча ишлар қилинди. «Вокзал» ва «Аэропорт» такси тўхташ жойларида пассажирлар учун павильонлар қурилди. 10 та тўхташ жойларида ҳаракат устидан диспетчерлик раҳбарлиги уюштирилди. Такси талаби ҳисобга олинган ҳолда машиналар ишининг графиги жорий этилди, радио станцияли машиналар миқдори кўпайди, телефон орқали такси чақиришни қабул қилиш тармоғи кенгайди.

Шаҳар автохўжаликларида Тошкент автопаркларининг ҳайдовчилари — Каримжонов, Петров ва Мансуровларнинг ташаббуси бўйича — беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини кўтариш бўйича социалистик мусобақа кенг авж олдирилди. Новаторларнинг ташаббусини автобус ва таксомотр паркларининг 2300 дан зиёд ҳайдовчилари қўллаб-қувватлашди. Бу йил 1350 ҳайдовчи ўз мажбуриятларини бажаришди. Улар орасида Шоабдуллаев ва Шкура (2519-автоколонна), Аҳмадшин (4-автопарк), Юсупов ва Манонов (3-автопарк), Орипов ва Ортиқов (5-автопарк), Тимофеев ва Шляпин (12-автопарк) ўртоқлар бор.

Лекин шу билан бир қаторда яқинда бўлиб ўтган шаҳар партия хўжалик активининг йиғилишида қайд қилиб ўтилганидек, транспорт ташкилотлари ишида ҳали жиддий нуқсонлар ва камчиликларга барҳам берилмаган. Шаҳар пассажир транспорти ҳали аҳолининг талабларини, айниқса кузги-қишки даврда тўла суратда қондиролмаяпти, қатнов авж олган соатларда пассажир транспорти ташийдиганига нисбатан пассажирлар миқдори ошиб кетади.

Ҳар йили трамвайларда пассажирларни ташиш ҳажми камайиб бораяпти. Линияларга троллейбусларни чиқариш 1973 йил билан солиштирганда 18 тага кўпайганига қарамай, троллейбусларда пассажирларни ташиш ҳажми бир хил даражада қолаяпти. Ҳаракат узлуксизлигининг бузилиши оқибатида бажариладиган ишлар ошиб, ҳаракат составлари тиқилинч бўлаяпти. Кўпчилик ҳолларда пассажир потокларидан келиб чиқиб, белгиланган ҳаракат графиклари ва вагонлар ўртасидаги интервалларга етарли риоя қилинмаяпти.

Электр транспорти ишидаги, айниқса трамвай ишидаги йирик камчиликлардан бири ҳаракат пайтидаги тўхтаб қолишлардир. Бу тўхтаб қолишлар ҳаракатдаги сос-

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

НОЗИК ОПЕРАЦИЯ

СССР Медицина Фанлари академиясининг мухбир аъзоси профессор Игорь Солдатов ғоят нозик организм бўлмиш қулоқни ниҳоятда нафис жарроҳлик асбоблари билан муваффақиятли операция қилади. Жарроҳ Куйбишев шаҳридаги Д. И. Ульянов номли отоларингология клиникасига бошчилик қилади. Игорь Солдатов синтетик материаллардан махсус протез яратган. Шифокор бу протез билан кар қулоқни очиш имкониятига эга бўлмоқда. Шунингдек, бу клиникада қулоқ касалликларини аниқлашнинг ҳам янги усулларидан фойдаланилмоқда.

СУРАТДА: Игорь Солдатов навбатдаги операция учун протез тайёрламоқда. У уч мингдан ортиқ кишини операция қилган.

Ю. Евсюков фотоси. (АПН).

СУНЪИЙ ЮРАК

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги клиник ва экспериментал хирургия институтининг ортидаги икки қаватли бино остонасига мен катта ҳаяжон билан қадам қўйдим. Мени профессор Шумаковнинг сунъий юрак яратиш соҳасидаги иши қизиқтираётганди. Мен муболаға қилганим йўқ — айнан сунъий юрак яратиш борасидаги иши қизиқтираётганди.

...Инсон юраги. Табиатнинг бу ажойиб кашфиёти дунёдаги энг оддий ва ишончли матордир. У ўн йиллар мобайнида дам олмасдан ва ремонтсиз, кечаси-ю кундузи, совуқда ҳам, иссиқда ҳам, ўзининг осон бўлмаган вазифасини аъло даражада бажариб, организмга ҳаёт бағишлайди. Лекин бу мотор ишламай қолса, ишдан чиқса, бу — киши тамом бўлди демакдир. Қўлни, оёқни, қулоқни, кўзни протез билан алмаштирадилар. Лекин юракнинг протезини яратиб бўладими? Бу хаёлий иш эмасми?

Бу ерга, медицина асбоб-анжомлари турган столлар ва шкафлар қўйилган лабораторияга беморларни киритишмайди. Бу ерда ҳайвонлар устида тажриба ўтказилади. Бугун навбатдаги тажриба бўлади: итга сунъий юрак қўйилади.

Мен Валерий Иванович Шумаковдан унинг коллективи ҳал қилаётган проблема ҳақида гапириб беришни илтимос қилдим.

— Оддий усул билан даволаш мумкин бўлмаган жуда кўп дардлар бор,— дейди профессор.— Шу сабабли ўтмишда ҳам, ҳозир ҳам барча мамлакатлардаги врачлар жароҳатланган тўқималар ва аъзоларни алмаштириш имконини берадиган усулларни топиш устида ишлаганлар ва ишлаяптилар.

Ҳозирги медицина тўқималар, томирлар, айрим органлар — тери, пай, суяклар, турли хил безлар, буйракларни алмаштириш бўйича катта тажриба тўплади. Лекин юракни кўчириб ўрнатиш аввалгидай ҳамон энг мураккаб проблемалардан бири бўлиб қолаяпти. Бир неча йил муқаддам дунёни ҳаяжонга солган юракни кўчириб ўрнатиш операцияларини эсланг. Ҳозир бундай операцияларга қизиқиш анча сўнди. Дунёда ҳар йили бундай операциялардан 20 га яқини ўтказиб турилибди. Қийинчиликлар жуда кўп, улардан бири— зарур пайтда донорнинг топилмаслигидадир. Шуни ҳам айтиш керакки, биз донорни (масалан, автомобиль ҳалокати натижасида ўлган одамни) танлагунимизча, юраги тўхтаб қолишдан ўлаётган одамга бир неча кунга протез қўйиш имконига эга бўлганимизда ҳам, проблемани ҳал қилишга анча яқинлашган бўлардик...

— Сунъий юрак,—деб давом этди профессор,— бу кўкрак қафасига юракнинг ўрнига қўйиладиган кичик габаритли мустаҳкам насосдир. Бизнингча, юраги ишдан чиққан кишиларни сақлаб қолиш проблемасини икки йўлдан фойдаланиб,— сунъий юрак ва бошқа кишининг юрагини кўчириб қўйиш йўли билан ҳал қилиш мумкин. Дарвоқе, ўз вақтида буйракни кўчириш проблемаси ҳам шундай ҳал қилинганди. Агар сунъий буйрак яратилмаганда — ҳозирги пайтда медицина практикасида уни кўчириб ўрнатиш ҳам бўлмаган бўлур эди. Донорларга бўлган эҳтиёж ҳамиша имкониятдан юқори бўлишини ҳисобга олганда инсон сўнгги кунигача юриши мумкин бўлган юрак протезини яратиш— проблемани ҳал қилишда тутилган тўғри йўл ҳисобланади. Мен олдинга қўйилган вазифанинг зарурлигини исботладим чоғи. Биз бораётган аниқ йўл, яратган конструкцияларимиз ҳақида менинг шогирдим ва ёрдамчим Тициан Егоров гапириб беради.

Профессор менга ёш олимни, сунъий юрак ва ёрдамчи қон айланиш лабораториясининг мудирини таништирди.

Лаборатория аслида кичик тадқиқот комплексидан иборат, унда медика-биологик ва инженерлик-физика тадқиқотлари ўтказиш учун барча зарур нарсалар бор. Бу ерга ўттизга яқин мутахассис ишлайди. Улар ҳал қилаётган хилма-хил масалаларни бу ишлардан бехабар кишининг тушуниши қийин. Лекин бунда икки линия: медицина ва техника аниқ кўзга ташланиб турибди. Бу инженерлар ва врачларнинг ижодий иттифоқидир. Медиклар орасида турли йўналишдаги хирурглар, анестезиологлар, физиологлар, гематологлар, биофизиклар, патофизиологлар бор. Инженерлар орасида эса, механиклар, химиклар, электрониклар, математик моделлаш, гидродинамика, автоматик бошқарув бўйича мутахассислар бор.

Олим мени ҳайрон бўлиб қарашимни кўриб шундай деди:

— Лабораторияда ишлаётган ходимлар сунъий юрак яратиш проблемасини ҳал қилишда иштирок этаётган мутахассисларнинг бир қисмидир. Биз кўпгина фанларнинг ютуқларидан фойдаланаяпмиз, жумладан биз электрон-ҳисоблаш техникаси, энг янги синов ва контрол аппаратураларисиз бир қадам ҳам олға босолмаймиз, бизни ҳатто энг замонавий яхши материаллар ҳам ҳамиша қаноатлантиравермайди. Шуни қайд қилиш керакки сунъий юрак яратиш ғоясини амалга оширишга киришиш ҳам фақат сунъий қон айланиш аппарати — АИК яратилганидан кейин ва юракнинг сунъий клапанларидан клиникаларда кенг фойдаланила бошлангандан кейин мумкин бўлди. Жумладан, профессор Шумаков раҳбарлигида юракнинг сунъий клапанларининг бир қатор конструкциялари яратилиб, улар медицина тажрибасида оммалашди. Сунъий юрак яратиш бўйича ишлар икки босқичда амалга оширилади. Биринчисида биз озуқа манбаи ташқарида бўлган конструкцияларни яратаяпмиз. Бу демак, организм ичида фақат ҳаракатланувчи элемент — насос бўлади, бошқа нарсалар — энергия манбаи, уни ичкарига узатадиган воситалар ташқарида бўлади ва насос билан найчалар орқали боғланади. Иккинчи босқич анча оғир бўлади. У алоҳида озуқа манбаи бўлган, аниқроғи атом озуқа манбаи бўлган доимий юрак яратишни кўзда тутади. Бундай конструкция яратиш устида баъзи бир ишлар қилинди. Лекин бу ерда бизни катта қийинчиликлар таъқиб қилаяпти. Улардан энг муҳими иссиқликни узатиш ва атом манбаидан бериладиган иссиқлик энергиясини насоснинг механик ҳаракатга айлантириб берадиган жажжи энергия ўзгартирувчи яратишдан иборатдир. Ҳозир биз тадқиқотнинг биринчи босқичида турибмиз. Биз ташқари манба —компрессор ёрдамида ишлайдиган сунъий юракнинг бир нечта конструкциясини яратдик. Дарвоқе, яхшиси мен уни сизга кўрсата қолай.

Мана бизнинг олдимизда юракнинг бир нечта конструкцияси. Мен улардан бирини кўздан кечираман. Конструкция анча оддийдай кўринади. Корпус тиниқ пластмассадан тайёрланган ва юпқа девор билан ўртадан бўлинган. Ҳар икки томонда эгилувчан мембрана бор. Компрессордан найчалар орқали узатиладиган ҳаво мембраналарни қисади, ва улар ўрнидан қўзғолиб қонни ошқозонлардан ҳайдайди. Икки жуфт клапан, оддий юракда бўлганидек, қон оқимини бир томонга йўналишини таъминлайди.

Тициан соатига қараб безовталаниб қолди — ўн минутдан кейин итнинг тирик юрагини сунъий юрак билан алмаштириш бўйича тажриба бошланади...

— Ит бундай юрак билан қанча вақт яшай олиши мумкин?— деб сўрадим мен операция тугаганидан кейин профессор Шумаковдан. Бу вақт орасида ит уйғонди, оёққа турди, бошини айлантириб, қорнига туташтирилган резинка ичакларга ҳайрон бўлиб қаради, кўкрагида сунъий юрак ишлаб турганига шубҳа қилмади.

— Ҳозирча фақат бир неча кун яшайди, холос, —деб жавоб берди профессор.

...Сунъий юрак яратиш проблемасини ҳал қилаётган тадқиқотчилар олдида қийин, номаълум йўл турибди. Материалларга жуда қаттиқ талаблар қўйилади: улар инсон тўқималарига таъсир кўрсатмаслиги, вақт ўтиши билан ўз сифатини йўқотмаслиги, иш жараёнида қараб туришни талаб этмаслиги лозим. Қон жуда ғалати ҳимоя хусусиятига эга: у бегона нарсага тегиши билан дарров ивиб қолади. Қонни ивитиб қўймайдиган материални қандай яратса бўлади? Протез жуда ишончли ва инсон ҳаёт экан, доимо ишлаб туриши керак. Чунки уни алмаштириш ҳаётни хавф остида қўяди. Бундай талаблар шароитида ўзида ҳам насос, ҳам озуқа манбаи, ҳам автоматик бошқарув системаси элементларини мужассамлаштирган жажжи конструкцияни қандай яратиш мумкин?

Ҳар куни тадқиқотчилар олдида катта ва кичик юзлаб саволлар кўндаланг бўлаяпти, лекин улар муқаддас мақсад сари кундан-кунга яқинлашиб бормоқдалар.

— Сунъий юрак яратиш проблемаси — жуда мураккаб, кўп планли проблемадир,— дейди сўзининг охирида профессор Шумаков.— Лекин ҳозирги замон фанининг ютуқлари бу проблемани яқин келажакда ҳал этиш имконини беради.

Аркадий БОГОРАЗ. (АПН).

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ПЕШТАХТАДА ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИ

1-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида истиқомат қилувчи уй бекалари озиқ-овқат моллари харид қилиш учун узоққа бориб юрмайдиган бўлишди.

Куни-кеча мазкур микрорайонда янги озиқ-овқат моллари магазини очилди. Собир Раҳимов район пишчеторгига қарашли бу 48-магазин ўз-ўзига хизмат усулида ишлаётир. Магазин савдо майдони 135 квадрат метрни ташкил этади. Харидорларга олтита сотувчи хизмат қилмоқда. Гастрономия, бакалея, гўшт ва нон маҳсулотлари сотиладиган бўлимларда хилма-хил ассортиментда озиқ-овқат моллари сотилмоқда. Шунингдек, бу ерда шарбатлар, минерал сув ва лимонадлар харид қилиш мумкин.

Ушбу магазиннинг гўшт-сут маҳсулотлари билан савдо қилувчи ихтисослаштирилган филиали ҳам ўз эшикларини очди. Филиалда сут-қатиқ, консерва ва гўшт маҳсулотлари сотилмоқда. Филиалнинг савдо майдони 110 квадрат метрни ташкил этади.

Райондаги озиқ-овқат магазинлари ўз-ўзига хизмат усулида ишлашга ўтаётир. Жумладан, яқинда 1-Қорақамиш массивининг 2-микрорайонида жойлашган 69-магазин ўз-ўзига хизмат усулида иш бошлади. Илгари бу савдо муассасасида 12 сотувчи ишлар эди. Ҳозирги кунда эса атиги тўрт киши харидорларга хизмат қилаяпти. Шу билан районда йил бошидан бери ўз-ўзига хизмат усулида иш бошлаган магазинларнинг сони 6 тага етди. Бугунги кунда Собир Раҳимов районида озиқ-овқат моллари билан савдо қилувчи магазинлар сони 70 тага етди. Бу магазинларда 920 савдо ходими ҳамшаҳарларимизга хизмат қилаяпти.

ТОШКЕНТ — ЖАҲОНГА

Дўст мамлакатлар учун

Импульсли узгичлар ишлаб чиқарадиган Тошкентдаги «Эталон» заводи декабрь ойида ўз маҳсулотининг катта турнумини бир қатор давлатлар: Бангладеш, Монголия Халқ Республикаси, Польша, Болгарияга юборади, «СИП-0,1» маркали импульсли узгичлар турли хил автомат қурилмаларни яратишда, дengгателларда, медицина, геология ва саноатнинг бошқа бир қанча соҳаларида қўлланилади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Биринчи эритма

БУХАРЕСТ. Тирговиште шаҳридаги лигерланган пўлат заводи Руминиянинг энг ёш корхонаси ҳисобланади. Бу завод дастлабки пўлатни эритди.

Тирговиште пўлат эритувчиларининг меҳнат ғалабаси қардош социалистик мамлакатларнинг самарали ҳамкорлиги натижасидир. Совет мутахассислари руминиялик ҳамкасбларига СССРда тайёрланган электр печлардан бирини монтаж қилишда ва ишга туширишда ёрдам бердилар. Польша Халқ Республикаси корхоналарида тайёрланган бошқа бир электр печни ишга тушириш Польша мутахассислари ёрдамида амалга оширилди. Ҳозир яна бешта агрегатни монтаж қилиш ишлари жадал кетмоқда.

Ёш корхонани техника билан жиҳозлашда бутун мамлакат қатнашмоқда. Бу ерда 23 август номидаги Бухарест заводида, Решице машинасозлик заводида, Руминиядаги бошқа кўпгина корхоналарда тайёрланган станоклар ва машиналарни учратиш мумкин. Ускуналарнинг кўпчилиги Совет Иттифоқи, Польша ва ГДР дан келтирилган.

Совет Иттифоқи учун

ПРАГА. Прагадаги машҳур «Чесҡе Лоденице» кемасозлик корхонасининг коллективи Совет Иттифоқига етказиб бериладиган экспорт маҳсулотлари планини графикдан бир мунча ўзиб бажарди. Чехословакиялик кемасозлар бу йил Совет Иттифоқига 12 та техника кемаси— земснаряд ва насос станциялари етказиб беришди.

Прага кемасозлик корхонасида қурилган ўзиюрар земснарядлар Волга ва Кама, Иртиш ва Шимолий Двина, Обь ва Лена дарёларида яхши ишламоқда. Сузувчи насос станцияларидан Ўрта Осиё мелиораторлари кенг фойдаланишмоқда. Совет буюртмаларининг ҳажми тўхтовсиз ортиб бормоқда. Кемасозлик корхонаси келаси йили СССРга 16 та кема, 1975 йилда эса 21 та кема тайёрлаб беради.

(ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ДАЪВАТИ

ЛУСАКА, (ТАСС). 5 декабрда ўтказилган умумий сайловда сайланган янги парламент сессиясини очиш маросимида Замбия президенти Кеннет Каунда сўзга чиқиб, ғарб давлатлари Жанубий Родезиянинг ва Жанубий Африка Республикасининг ирқчи режимларига ҳарбий ва молиявий ёрдам беришни дарҳол тўхтатишлари лозим, деди. У бутун дунёнинг тараққийпарвар жамоатчилигига мурожаат қилиб, мустақиллик учун одилона кураш олиб бораётган Африканинг миллий озодлик ҳаракатларига берилаётган ёрдам ва мададни кўпайтириш кераклигини айтди.

1349 ЙИЛГИ ҚОНУН

Яқинда Белградда чиқадиган «Политика» ғазетаси «Қизиқарли фактлар» бўлимида Сербия подшоҳи Душан замонида амалда бўлган ва кўчада ўзини ёмон тутувчи ичкиликбозларни қаттиқ жазолаш хусусидаги 1349 йилга оид қонунлар мажмуасидан бир парчасини босиб чиқарди. Шу қонунлар мажмуасининг 166-моддасида: «башарти маст киши бирон кишига тажовуз қилиб» унинг камзулини ёки шапкасини олиб итқитса ёки бирон бошқа йўл билан уни ҳақоратласа, юз дарра урилсин, зиндонга ташлансин, зиндондан чиқариб яна дарралансин, шундан кейингина қўйиб юборилсин», дейилади.

Венгриянинг оптика шаҳри

Венгриянинг Матесалька шаҳрида Европада энг йирик кўзойнак линзалари ишлаб чиқарадиган завод қурила бошланди.

У «Мом» оптика комбинати таркибига киради. 1975 йилда янги корхонада кўзойнак линзалари ишлаб чиқариш 20 миллионни ташкил қилади.

Венгрияда кўзойнак линзалари ишлаб чиқариш биринчи марта 1946 йилда бошланган эди. Кейинги йилларда у саноатнинг муҳим тармоқларидан бирига айланиб қолди. Янги заводнинг қурилиши билан Венгрия саноати ишлаб чиқадиган линзанинг 75 проценти четга чиқарилади, ишлаб чиқариш қувватини ошириш билан бу кўрсаткич 90 процентни ташкил қилади. Заводда ишлаб чиқиладиган маҳсулотнинг турлари ҳар хил: қабариқ ва ботиқ линзалар, бифоколь ва рангли шишалар. Шишага олмос билан ишлов берилади. Шу туфайли ҳам линзалар жаҳон стандартига мос келади. Матесалькадаги корхона—социалистик иқтисодий интеграциянинг фарзандидир. 1971 йилда «Мом» ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш бўйича «Цейсс» (ГДР) комбинати билан шартнома тузди. Ана шу шартномага асосан ГДР ички эҳтиёжининг фақат бир қисминигина ўз маҳсулоти билан қондиради, қолгани «Мом» зиммасига тушади. Кейинчалик «Цейсс» секин-аста кўзойнаклар учун линза ишлаб аста чиқаришни бутунлай тўхтатиб, индустриал оптика маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ўтади. Германия Демократик Республикаси Венгрия томонига ўзининг машиналарини, ускуналарни, технологиясини берди ва Венгрия мутахассисларини анъанали «Цейсс» оптикасини ишлаб чиқаришга ўргатди.

Будапешт.
Иштван МОЛЬНЕР,
Венгер журналисти.
(Будапресс—АПН).

ФОЙДА КЕТИДАН ҚУВИБ

БОНН, (ТАСС). Германия Федератив Республикасидаги корхоналарнинг эгалари энг кўп фойда олиш кетидан қувиб, атроф муҳитни қўриқлашнинг энг оддий чораларини ҳам кўрмаётирлар. Саноат корхоналарининг кўплари ишлаб чиқариш чиқитларини шаҳарлардаги ахлат тўкиладиган жойларга элтиб ташламоқдалар. Тўпланиб ётган ахлатлар хавф туғдирувчи манбалардан бирига айланмоқда. Чунончи, катта саноат маркази бўлган Людвигс-Хафенда «Рашиг» химия корхонаси ахлат тўкиб қўйган жойда таркибида фенол моддалари бўлган бир минг бочкага яқин ишлаб чиқариш чиқитлари топилди. Мана шу ахлат уйими яқинида эса шаҳар аҳолисини ичимлик сув билан таъминлайдиган сув босим станцияси жойлашган.

Рурда саноат чиқитлари муттасил дарёга тўкилаётганлиги натижасида сувнинг заҳарланиш хавфи кучайиб бормоқда. Расмий маълумотларга қараганда, Рур дарёси сувига чиқитларини тўкаётган корхоналарнинг фақат ярмисидагина тозалаш иншоотлари бор. Ваҳоланки уларни қуриш кераклиги қонунда кўзда тутилган.

Таниқли япон музикант-педагоги Синини Сузуки мактаб ёшигача бўлган болалардан скрипкачилар оркестрини тузди. Оркестрдаги энг кичик бола 3 ёшда. Оркестр фақат ўз ватанидагина эмас, балки чет элларда ҳам муваффақият қозонган.

СУРАТДА: ёш скрипкачилар.

Кейстон-ТАСС фотоси.

СУРЪАТ СЕКИНЛАШМОҚДА

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Кейинги уч ой ичида АҚШда иқтисодий ривожланиш суръатлари пасайиб кетганлиги кўриниб турибди. Федерал резерв система бошқарувчилари кенгашининг берган хабарига қараганда, АҚШда саноат маҳсулотининг ҳажми сентябрь, октябрь ва ноябрь ойларида ўрта ҳисобда ойига фақат 0,2 процент кўпайиб борган холос. АҚШда кейинги бир ярим йил ичида иқтисодий ривожланиш биринчи марта мана шундай кескин равишда ва узоқ муддатли секинлашди.

Ҳозирги вақтда Қўшма Штатларда кенгайиб бораётган энергетика қаҳатчилиги бунга асосий сабаб бўлмоқда. Нефть маҳсулотларининг етишмаслиги кўпгина корхоналарни ёқилғини жуда кам ишлатишга ва саноатнинг бир қанча тармоқларини хом ашё етишмаганлигидан ишлаб чиқаришни анча камайтиришга мажбур қилди. Бошқарувчилар кенгашининг маълумотларига қараганда шу давр ичида қоғоз, газлама, химикалийлар, пластмасса ишлаб чиқариш анча камайган.

ВАЗИФАСИ

тавларнинг кўплаб бузилиши ва контакт тармоқларининг қониқарсиз аҳволда эканлиги туфайли содир бўлаяпти.

Автобус транспорти ишида ҳам анча камчиликлар мавжуд. Бу ерда линияларга кўплаб миқдордаги машиналарнинг кечикиб чиқиши ва техник жиҳатдан носозлиги туфайли машиналарнинг белгиланган вақтдан олдин қайтиши, автобусларнинг ёмон ҳолатдалиги, диспетчерларнинг қониқарсиз ишлари кўзга ташланяпти.

Ҳанузга қадар ҳамон Қорақамиш, Юнусобод, Қўйлиқ уй-жой массивларида, авиасозлар шаҳарчасида таксиларни ушлаш жуда қийин.

Текширишлар мана шу ва бунга ўхшаш камчиликларнинг ҳаммаси транспорт ташкилотларида сиёсий-тарбиявий ишлар ҳамон бўш даражада олиб борилаётганлиги оқибати эканлигини, айрим ходимларнинг ўз вазифаларига совуққонлик билан қараши оқибати эканлиги, меҳнатнинг аниқ бир меъёрда ташкил этилмаганлиги, меҳнат интизомининг паст даражада эканлигини кўрсатяпти.

Ўтган йили автобус паркларида биргина маъмурият рухсати билан ички сменаларда бўш туриш, прогул ва ишга чиқмаслик натижасида 19 минг киши-соати йўқотилди. Шаҳар бўйича бусбутун олинса транспорт корхоналарида маъмурият рухсати билан ички бекор туриш, прогул ва ишга чиқмасликдан ҳар куни 420 киши ишламади. Ана шу камчиликларга барҳам беришнинг ўзи линияларга қўшимча 200 га яқин ҳаракат составини чиқариш имконини берган бўлур эди.

Транспорт ишидаги камчиликлар ҳақида гапирганда «Узавторемонт» ишлаб чиқариш бирлашмасининг заводларида автобус ва агрегатларни ремонт қилишни ташкил этиш аҳволи қониқарсиз эканлигини айтмасдан ўтмай бўлмайди. Амалда ҳар тўртинчи ремонтдан чиқарилган агрегат буюртмачиларга нуқсонлари билан жўнатилади.

Пассажир транспорти нормал ишини таъминлашда йўллар ҳам катта аҳамият касб этади. Лекин шунга қарамай йўлларни ремонт қилиш ўз вақтида олиб борилмайди. Кўпгина кўчаларда доимий равишда (узоқ муддат билан) ер ости коммуникация ишларини ўтказиш бўйича юмушлар бажарилади. Бизда автобуслар юрадиган йўлларни бузишга тезда рухсат берилади. Асфальтни тезлик билан ағдар-тўнтар ҳам қилиб ташлашади. Лекин ишни белгиланган муддатида тугатишга ҳеч ким шошилмайди.

Шаҳар транспорти ҳаракатига водопроводларнинг авария бўлиши ҳам тез-тез халақит бериб туради.

Ободонлаштириш бошқармаси ходимлари йўлларнинг ҳолатини ва биринчи навбатда пассажир транспорти ўтадиган йўлларни яхшилашлари, «Водоканал» тресты эса тез-тез авариялар бўлиб турадиган жойларни аниқлаб, олдиндан бу аварияларни келтириб чиқарадиган сабабларнинг олдини олиши керак.

Шаҳарда транспорт сонининг тезлик билан ошиши транспорт воситаларининг узлуксиз юришини таъминлашнигина эмас балки транспорт воситалари ҳаракати хавфсизлигини таъминлашни ҳам биринчи даражадаги вазифа сифатида олдинга суради. Кейинги вақтларда шаҳарда транспортларнинг аварияси билан курашиш анча жонланди. Лекин авария ҳоллари ҳамон кўплаб юз бераяпти. Бу йилнинг 11 ойи ичидагина пассажир транспорти ҳайдовчилари томонидан 426 та йўл-транспорт ҳодисалари содир бўлди.

Биргина шу йилнинг ўзида ҳар хил кўча ҳаракати қоидаларини 2436 ҳайдовчи бузди, шу жумладан 26 киши кайф билан машинани ҳайдаган, 32 ҳайдовчи эса автобусларни ўз мақсади — чўнтагини бойитиш учун ҳайдаган.

«Ташпассавтотранс» ишлаб чиқариш бирлашмасининг, трамвай-троллейбус бошқармасининг, барча транспорт корхоналари ва корхоналарининг бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари ишлаб чиқариш ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, ҳаракат составини ишини тартибга келтириш, йўл транспорти ҳодисаларининг кескин суратда камайиши, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ва транспорт иши аниқлигини маълум даражада кўтаришнинг самарали чора-тадбирларини белгилашлари ва уни амалга оширишлари керак.

Қишли-қировли кунларнинг бошланиши туфайли шаҳар маршрутлари иши мураккаблашади. Линияларга кўплаб машиналарнинг чиқишига эришиш катта аҳамият касб этади. Бу эса машиналарнинг техника ҳолати тўғрисида ўйлаш, шунингдек, шаҳар транспорт магистралларининг фойдаланишга юксак даражада тайёргарлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш деган сўздир.

Лекин шуни айтиш керакки, ҳанузга қадар барча автопаркларда ва деполарда ҳам ремонт цехлари, участкалар, иситиш установкалари ишини қишга тайёрлаш бўйича зарур тадбирлар белгиланган деб бўлмайди.

КПСС XXIV съезди улуғвор режаларининг бажарилиши учун олиб борилган курашнинг солномасига бир қанча шонли саҳифалар битган беш йиллик ҳал қилувчи 1973 йили тугашига саноқли кунлар қолаяпти. 1973 йилнинг ниҳояси мамлакатимиз ҳаётида бутун совет халқи ҳаётида катта сиёсий аҳамиятдаги ажойиб воқеалар билан нишонланди.

Совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев катта нутқ сўзлаган КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми ва СССР Олий Советининг VII сессияси қарорларини зўр қониқиш билан кутиб олдилар. Пленумдан кейин эса СССР Олий Совети сессиясида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти якдиллик билан, кўп миллатли мамлакатимизнинг экономика ва маданият соҳасидаги бундан буёнги белгиланган тараққиёт планлари, совет халқининг моддий турмуш фаровонлигини янада яхшилаш тўғрисида белгиланган планлар якдиллик билан маъқулланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқи, Пленум қарорлари партия ташкилотларини, барча коммунистларни халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги вазифаларини бажариш учун курашда жанговар амалий иш программаси билан қуроллантирмоқда. Партиямиз ва халқимиз олдида олға ҳаракатимизнинг аниқ ва нурли истиқболлари, кириб келаётган 1974 йилда бажариладиган юксак ва аниқ белгиланган марралар турибди.

1974 йил — айниқса ўзгача йил, юбилей йилидир. Ўзбекистонимиз ва шаҳримиз меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу шонли санани муносиб кутиб олиш — Тошкентнинг ҳар бир меҳнаткашининг бурчидир.

Янги йилда транспорт ва қурилиш ходимлари олдида анчагина ҳажмдаги ишларни бажариш вазифаси турибди. Қорақамиш массивида трамвай трассасининг биринчи навбати ва Фарҳод кўчасида трамвай линияси қурилади. 250 вагон сиғадиган трамвай депоси фойдаланишга топширилади. 250 машина сиғадиган автобус парки ва мингта машина сиғадиган таксомотор парки қурилишини ниҳоясига етказиш кўзда тутилган. Пассажир транспортининг ҳаракат составы 355 автобус, трамвай, троллейбуслар ва 700 енгил таксилар билан тўлади.

Шаҳар транспорти корхоналарининг партия ташкилотлари, раҳбарлари шахсий ва коллектив ижодий планларини ишлаб чиқишни кенг ёйишлари, бригадалар, цехлар ва корхоналар ўртасида касб-ҳунар бўйича мусобақани янада авж олдиришлари, тажрибали ветеранларнинг ёшларга оталиқ қилишларини активлик билан амалга оширишлари, автопаркларнинг илғор ҳайдовчилари бўлмиш Мансуров, Петров ва Каримжоновларнинг ташаббусларини янада кенг ёйишлари керак.

Меҳнаткашларнинг ижодий активликларини ҳар томонлама ошира бориш, уларни меҳнатга ҳақиқий, том маъноси билан коммунистик муносабатда бўлиш, план топшириқлари ва мажбуриятларнинг бажарилиши учун юксак шахсий масъулият ҳиссида тарбиялаш лозим. Шаҳар транспорти аниқ ва меъёрида ишлаши керак.

Карло МАНДЗОНИ
(Италия)

Россини кўчаси

(ҳажвия)

Синьор Веneranда деразани очиб, бошини чиқарди ва пастда ўтиб бораётган йўловчига қичқирди:

— Ҳей, биродар, менга қаранг?

— Нима дейсиз?

— Мен сизга Россини кўчаси қаерда эканлигини айтиб беришим мумкин. Ана шу кўчадан тўғри бориб, кейин ўнгга бурилсангиз, учинчи кесишган кўча Россини кўчаси бўлади.

— Жуда соз. Бироқ, мен Россини кўчасига бормоқчи эмасман-ку. Менга бунинг аҳамияти йўқ, — жавоб берди йўловчи.

— Аҳамияти борми, йўқлигидан қатъий назар, Россини кўчаси ўша ерда. Агар сиз хоҳламасангиз ҳам, барибир Россини кўчаси ўша ерда бўлади, бошқа жойда бўлиши мумкин эмас, — деди асабийлашган синьор Веneranда.

— Жуда яхши, раҳмат, лекин кечирасиз-ку, менга бунинг аҳамияти йўқ.

— Ҳа, ўзим ҳам биламан сизга аҳамияти йўқлигини.

— Ундай бўлса, нега менинг вақтимни олдингиз?

— Сизнинг Россини кўчасига бормаслигингизни мен қаердан биламан, буни сизнинг пешонангизга ёзиб қўйишмаган-ку, шундай эмасми?

Энди йўловчи ҳам асабийлаша бошлади:

— Хўп, яхши. Гарчи мен Россини кўчасига боришим керак бўлиб қолган тақдирда ҳам, сизга бунинг нима дахли бор?

— Албатта, дахли йўқ. Мен сизга, шунчаки бир яхшилик қилмоқчи эдим. Менинг тасодифий бир йўловчига яхшилик қилмоқчи бўлганим наҳотки сизга маъқул бўлмаса?

— Лекин мен Россини кўчаси қаерда эканлигини жуда яхши биламан.

— Агар сиз Россини кўчасини қаерда эканлигини билсангиз, нега менинг совуқ қотириб вақтимни олдингиз? Синьор Веneranда зарда билан деразани тарақлатиб ёпди ва жонига теккан йўловчига лаънатлар ўқиб ўз ишига киришди.

Русчадан А. ИСОҚОВ таржимаси.

ҚОЗОҒИСТОН ССР. Олмаотадаги бадиий керамика тажриба заводининг маҳсулоти мамлакатимиздагина эмас, чет элларда ҳам машҳур. Миллий услубда ишланган ёдгорлик буюмлари Англия, Франция, ГДР, Чехословакия, Ливан, ГФР ва бошқа мамлакатларга жўнатилмоқда.

СУРАТДА: заводнинг катта технологи Антонина Гусельникова тайёр буюмларни кўздан кечирмоқда.

Ф. Сальников фотоси, (ТАСС).

Билиб қўйган яхши

Ўткирлиги ўртача бўлган битта папиросдан чиққан тутун таркибида 6 миллиграмм никотин, аммиак ва бошқа заҳарли органик моддалар, 80—90 миллилитр углерод оксиди мавжуд бўлади. Булардан ташқари, тутунда кучли заҳарлардан ҳисобланган синиль кислотаси ҳам бор.

Бу моддалар фақат чекувчининг организмигина эмас, балки хонадаги ҳавони ҳам заҳарлайди. Кашанда билан бир хонада ўтирган, чекмайдиган кишилар ҳам шу тутундан заҳарланадилар. Шунинг учун ҳам, чекувчи билан бирга ишловчи чекмайдиган кишилар ишдан кейин бош оғриғидан, бош айланишидан, толиқишдан ва юрак ҳаракатининг сустлашишидан шикоят қилишади. Булар папирос тутунидан заҳарланишнинг биринчи аломатларидир.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 26|XII да **Марварид изловчилар**, 27|XII да **Кармен сюита, Ойнмқиз ва безори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26|XII да **Ой тутилган тунда**, 27|XII да **Табассум ўғрилари.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27|XII да **Ажаб савдолар**, 28|XII да **Ҳалима.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ЁШ ҚАЛБЛАР»** коллективининг гастроллари.

КИНО

26 ДЕКАБРДА

Ҳаводаги саргузаштлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Қора қирол муаммоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Ринг — ҲАМЗА номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Муҳаббат алангаси (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА», Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Синган тақа — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Мен — Шаповалов (тоқ соатларда), **Жавоҳир маликасига ҳужум** (жуфт соатларда); — «ДРУЖБА».

Сайха — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Ўгай она — «МИР» (кечқурун).

27 ДЕКАБРДА

Ҳаводаги саргузаштлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Қора қирол муаммоси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Ринг — «ВОСТОК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат алангаси (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», С. РАҲИМОВ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Садоқат (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Синган тақа — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Мен — Шаповалов — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ўгай она — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам (2 серия, ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Жавоҳир маликасига ҳужум — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

Репертуар плани:

кундуз соат 12 да	кеч соат 7 яримда
1|I да КУМУШ ТЎЙ	КУМУШ ТЎЙ
2|I да ХОТИНИМНИНГ ЭРИ,	ҲИЖРОН,
3|I да ЎЖАРЛАР,	ҚАЙНОНА,
4|I да ЗАМОНАЛИ ВА ОМОНАЛИ,	ҲАЛИМА,
5|I да НАВОИЙ АСТРАБОДДА	АЖАБ САВДОЛАР.
6|I да ҲИЖРОН	ХОТИНИМНИНГ ЭРИ
7|I да ЗАМОНАЛИ ВА ОМОНАЛИ,	ТОҒ ГЎЗАЛИ.
9|I да МЕНИНГ ЖАННАТИМ,	

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билетлар сотилмоқда.

Линотипчилар, қўлда ҳарф терувчилар, печатниклар, муқовачилар ҳамда юқоридаги мутахассисликларга ўргатиш учун шогирдлар; катта бухгалтер, юкчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 28-уй, кадрлар бўлими.

РЕСПУБЛИКА ПРОТЕЗ-ОРТОПЕДИЯ ЗАВОДИГА

бош бухгалтер, ревизия ишлари бўйича бош бухгалтер ўринбосари, кассир-инкассатор, инженер-электрик, электромонтёрлар, дурадгорлар, транспортировка ишчилари, пойафзал қолипларини созловчилар, юқорида кўрсатилган мутахассисликларга шогирдлар

ҚЕРАК

Заводда иш бир сменали.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

28 ДЕКАБРДАН 11 ЯНВАРГАЧА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА «ОЛИМ, ЖОҲИЛ ХОН ВА ҚУЁН» ЭРТАГИДАГИ БОШҚА АДАБИЙ ПЕРСОНАЖЛАР ИШТИРОКИДА

ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Томошалар эрталаб соат 10, кундуз 12 ярим, 3 ва кеч 5 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ХУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Янги йил яқинлашмоқда. Байрамда совға тақдим қилиш одат бўлиб қолди. Совға қидириб вақтингизни кетказманг.

СИЗНИ ОХУНБОБОЕВ МАЙДОНИДА ЖОЙЛАШГАН

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Бу ерда сиз пальто, куртка, эркакларнинг костюмлари, хотин-қизларнинг костюм-шимлари, жун ва ипак кўйлаклар, шимлар ва юбкалар, ҳамда дастрўмоллар, рўмолчалар, шарфлар, галстуклар, носки-пайпоқлар, оёқ кийимлари, бош кийимлар, тўр пардалар, ҳар хил газламаларни сотиб олишингиз мумкин.

ГУМНИНГ БИРИНЧИ ҚАВАТИДАН ТЕЛЕВИЗОРЛАР, ҚАНДИЛЛАР, МУЗИКА АСБОБЛАРИ, ПАРФЮМЕРИЯ-КОСМЕТИКА МОЛЛАРИ ВА ЁДГОРЛИК БУЮМЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛИНГ.

⊙ КУНЛАРДАН БИР КУН

ТИЛ БИЛАН БИР БЎЛАДИ

Абу Наср Форобий кўп тилларни билган. У ўз она тили ўзбек (турк) тилидан ташқари арабча, форсча, юнонча ва бошқа кўп тилларни ўрганган. Ривоят қилишларича, кунлардан бир кун Дамашқ ҳокими олимларни йиғиб, суҳбат қуриб ўтирганида, у ерга Форобий кириб келди. У хонага кирганида Сайфуддавла ўз тахтида ўтирган бўлиб, ҳоким уни ҳам ўтиришга таклиф этади. Шунда Форобий:

— Қандай ўтирай, ўз мартабамга қараб ўтирайми ёки сизнинг мартабангизга қарабми? — деб сўрайди. Шунда ҳоким жавоб беради:

— Мартабангга қараб ўтир.

Форобий тўппа-тўғри ҳокимнинг тахти ёнига бориб ўтиради. Ҳоким бундан аччиқланиб, соқчисига кўпчиликка номаълум бўлган тилда: «Бу турк одобсизлик қилди, шунинг учун кетаётганида унинг аҳлоқсизлиги учун жазоланглар», дейди.

Шу пайт Абу Наср: «Мен ҳеч қандай гуноҳ қилганим йўқ-ку, нима учун сиз мени жазоламоқчи бўлаcиз? — деб сўрайди. Бу саволни эшитиб, ҳайратга тушган ҳоким: «Ахир, бу тилни халқда ҳеч ким билмайди-ку, сен уни қаердан ва кимдан ўргангансан?» — дейди. Форобий: «Мен кўп тилларни ўрганганман», — деб жавоб беради. Ҳоким Форобийдан: «Сен иккинчи муаллим эмасмисан?», — деб сўрайди. «Ҳа» деб жавоб беради Форобий. Шунда ҳоким танимасдан хафа қилиб қўйганлиги учун ундан узр сўрайди. Форобий эса ҳокимга сиҳат — саломатлик тилайди.

Н. НОРҚУЛОВ,
тайёрлаган.

ҚИШ МАНЗАРАСИ.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚИЗИҚ ГАПЛАР.

Сузар орол

Англиянинг Нортумберленд деган жойида кўл бор. Кўлда эса ажойиб орол мавжуд. Бу орол чириган дарахтларнинг тана ва шох-шаббаларидан барпо бўлган. Кейинчалик ўн йиллар давомида унинг устига тупроқ йиғилган. Бора-бора шу тупроқдан ўсимликлар униб чиққан. Шунча оғирлик билан ҳам орол сувга чўкмаган. Ҳозир баъзан балиқчилар уни тешиб, тўр ташлаб қўйишади.

Тирик мурдалар клуби

Шунақа клуб яқинда Нью-Йоркда вужудга келди. Жағида қувноқ табассум ифода этилган

бош суяги ана шу клубнинг эмблемаси ҳисобланади. Бундай ғайри оддий эмблема танланганининг сабаби жуда оддий: бу клуб аъзоларининг ҳар бири тўғрисида матбуот, радио ва телевидение, орқали камида икки мартадан ўлгани ҳақида хабар берилган. Аммо улардан биронтаси ҳам ўлимни ҳаёлига келтирмаган. Клубнинг биринчи президенти лавозимига Гарри Дэйблтон деган одам ўтирди. Унинг ўлими ҳақида уч марта хабар берилган.

Иш ҳақи сақлаб қолинадими?

Справка бюроси

Ҳурматли редакция, ишчи ёки хизматчига давлат ва жамоат вазифаларини бажарган вақт учун у ишлаётган корхона муассаса ва ташкилотлар томонидан иш ҳақи тўланадими?

Т. СОДИРОВ, Б. ҲАМИДОВ, ишчилар.

СССР Меҳнат халқ комиссарлигининг 1931 йил 22 июль қарорига биноан, ишчи ва хизматчилар суд мажлисларида халқ маслаҳатчилари ва жамоат қораловчилари сифатида қатнашганликлари ва дастлабки тергов ёки сўроқ органларига эксперт ва гувоҳлар тариқасида чақирилган вақтлари учун уларга иш жойларидан ўртача иш ҳақи тўланаверади.

Сайлов ҳуқуқини амалга ошириш, давлат, касаба союз ёки матлубот кооперацияси органлари томонидан чақирилган съездлар, конференциялар ва йиғилишларда вакил сифатида қатнашган муддатлар учун ҳам корхона, муассаса ва ташкилот ишчига ўртача иш ҳақи тўлайди.

Марказий Комитет ва ВЛКСМ органларининг съезд ва конференцияларида ҳамда партия комитетлари ва контроль комиссияларининг пленумларида қатнашган ишчи ёки хизматчиларнинг ўртача иш ҳақлари сақлаб қолинади.

Умумиттифоқ, республика ва маҳаллий миқёсдаги пионерлар слётларида қатнашган ҳамда оммавий компаниялар ўтказиш муносабати билан командировкага боришга кетган вақт учун корхона, муассаса ва ташкилот раҳбарлари ишчи ва хизматчиларга ўртача иш ҳақи тўлашга мажбур.

Армияга чақириш муносабати билан комиссия ишларида қатнашганлик учун ҳам иш ҳақи тўланади. Меҳнат шароити махсус қонунлар билан тартибга солинадиган ходимларнинг давлат ва жамоат вазифаларини бажарган вақти учун ўша махсус қонунларда кўзда тутилган ҳолда ўртача иш ҳақи сақлаб қолинади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕЛЕВИЗОР

26 ДЕКАБРЬ

ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида** 18.40 Ўқувчилар учун. «Қизил галстук». Телевизион журнал. 19.10 Миллионлар ленинча университети. 19.25 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.40 Ўн минут музика. **Москва кўрсатади.** 19.50 Ленинград области Ватанга рапорт беради. Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ленинград область партия комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов иштирок этади. Ленинграддан олиб кўрсатилади. **Тошкент кўрсатади** 20.40. «Муқобил план имкониятлари». **Ўзбек тилида:** 21.10 «Ахборот» информацион программаси. 21.30 Озарбайжон санъат усталарининг концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Ҳаётга қайтиш». Бадиий фильмнинг 2-серияси (ўзбек тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 Ереван телевидение студиясининг ҳужжатли фильмлари программаси. 19.10 Рангли телевидение. «Жаҳон халқлари ижоди». **Тошкент кўрсатади.** 19.50 Ўзбек давлат филармонияси хор капелласининг концерти. 20.30 Врач маслаҳати.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

27 ДЕКАБРЬ

ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун кўрсатув. 13.15 Рангли телевидение. «Сумбул сочли гўзал Варвара». Бадиий фильм. 14.35 Концерт залида. Халқ рақс ансамблининг концерти. 15.30 «Сибирь уфқлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.20 П. И. Чайковский. «Иккинчи квартет». Фильм-концерт. 17.00 Кўрсатувлар программаси. 17.05. Янгиликлар. 17.15 Ўқувчилар учун. «Тилим — дўстим». Рус тили бўйича олимпиаданинг 3-тур саволларига жавоблар. 18.00 Композиторлар — болаларга. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 Болалар учун телевизион фильм. 18.45 «Старшеклассник» программаси. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 19.30 Миллионлар ленинча университети. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 Ўн минут музика. 20.10 КПСС XXIV съезди қарорлари — амалда! «Туямўйин гидроузели — зарбдор қурилиш». Биринчи кўрсатув. 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Дўстлик экрани». Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистон телевидениеларининг биргаликда тайёрлаган кўрсатуви (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида.** 22.30 «Тошкент талантлари». Телевизион фильм-концерт премьераси. 23.05 Султон Жўранинг адабий портрети.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 «Оддий номер». Ҳужжатли фильм. 18.50 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. ЦСКА — «Спартак» (Ленинград). 2-тайм. **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик — мангулик». Телевизион журнал (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 20.00 «Баҳор» давлат халқ рақс ансамблининг концерти. 20.55 «Турли-туман одамлар». Кўп серияли телевизион спектакль премьераси. 6-боб. «Зинаида Багляева». **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журнали саҳифаларида. 22.20 Реклама ва эълонлар. **Москва кўрсатади.**

Учинчи программа 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Ленин райпишчеторги райпишчеторгнинг кекса ходими, 23-магазин мудири

Рисолат Болтабоевна ЯМИНОВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми 4 бет.
26 ДЕКАБРЬ, 1973 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.
Р-04493 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр В — 2375.